

idag at tage Ordet for dette **Endringsforslag**, som jeg, efter hvad jeg sidst yttrede, maatte ansee for temmeligt klart med Hensyn til, hvad Betydning det har. Imidlertid hører jeg nu fremsætte nogle Bemærkninger derimod af den ærede Ordfører, som jeg ikke troer aldeles at burde tie stille til. Jeg skal dog ikke opholde mig ved, at han finder det underligt, at Skolelæreren skal underrettes om, hvorvidt Børnene ere udeblevne af lovlige Grunde eller ikke, endnu mindre udtale nogen Vitring, der staaer i Strid med det Haab, han udtalte, at det skulde være Tilfældet mange Steder her i Landet, at man ikke bryder sig om bestaaende Anordninger, og derfor aldeles ikke vilde bekymre sig om Forsømmelselisterne. Overhovedet hvorledes Forsømmelselisterne ere affattede eller ikke, det er Noget, der ikke har Indflydelse paa nærværende Sag. Heller ikke troer jeg, at den Hovedbemærkning, han vilde gjøre imod dette Forslag, har Noget at betyde, nemlig, at det kunde ramme ogsaa dem, der ikke havde søgt Skolen, men alligevel tilegnet sig antagelig Kundskab. Jeg maa tilstaae, at jeg allermindst af ham havde ventet en saadan Indvending; thi, da der allerede forrige Gang kom en saadan Indvending angaaende den Maade, hvorpaa § 2 da var redigeret, hvortil der stod, at „de skulde med stadig Tid have besøgt Skolen“, saa bemærkede han ganske rigtigt, at alle disse Bestemmelser om, hvorledes der skulde forholdes med Udfrivningen, Skolegangen o. s. v., naturligviis alene kunne angaae de Børn, som besøgte Skolen, medens der ikke kunde være Tale om dem, der modtage Undervisning hjemme, da de naturligviis ikke vare disse Regler undergivne. Den Indvending, han har hentet fra dette Synspunct, troer jeg altsaa ikke kan bevæge Noget til at ville nægte **Endringsforslaget** sin Stemme, hvis han forøvrigt maatte troe, at der i det Foreslaaede ligger nogen Sikkerhed for, at Forældrene og Børnene ikke skulde troe, at, naar de have opnaaet det 14de Aar, saa er det det Samme, om de have benyttet Skolen eller ikke, eftersom de saa have Ret til at forlade den, enten de have samlet Kundskaber eller ikke.

Ordføreren: Ja, hvad jeg forrige Gang bemærkede om, at Lovforslaget gjaldt dem, der besøgte Skolen, det fastholder jeg rigtig nok; men det udtalte jeg ogsaa om Lovudkastet og ikke om **Endringsforslaget**, og jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, dersom det virkelig er Skolebestyrelsen om at gjøre, at Skolebørnene lære Noget, saa skulde den dog ikke opsætte det til det 14de Aar, men derimod bruge den Tid, som ligger indenfor den Alder; de forskjellige Midler, som skulde anvendes, bør altsaa anvendes inden den Tid. Naar det ærede Medlem troer, at Skolemulterne skulde være noget Middel dertil, og haaber, at det skal blive almindeligt gjort gjældende i Landet, hvad jeg for mit Bedkommende ikke troer, saa følger det af sig selv, at Skolebestyrelsen maa gjøre disse Anordninger gjældende inden denne Tid; men, dersom den mener, at de ikke skulde bruges, men at der derimod skal anvendes andre Midler til at bringe Forældrene til enten hjemme at sørge for deres Børns Undervisning eller foranledige dem sendte i Skolen, og at, naar der fra Skolebestyrelsens Side er gjort, hvad der kan gjøres til det 14de Aars Alder, og den ikke har kunnet bringe et Barn til en saadan Kundskab, som maatte være nogenlunde taalelig, saa vil det rigtig nok ikke kunne nytte at beholde en saadan Person længere i Skolen; ja, jeg skal endogsaa gjøre opmærksom paa, at, dersom det skulde være saa, at saadanne Personer, som ikke have lært Noget, og ikke gide eller ville lære Noget, skulde tvinges til at vedblive at gaae i Skole til deres 15de eller 16de Aar, saa vilde man derved udsætte de øvrige skolebesøgende Børn for overmaade megen Skade ved at have saadanne lange, dovne Lømler gaaende, som blót gaae for at forderve de Andre; vi skulde meget hellere see til, at saadanne Subjecter komme ud af Skolen, og at de blive tilbage, som kunne lære Noget, som de kunde have Nytte og Gavn af; thi saadanne Personer ere i Almindelighed baade til Fortrædigelse for Skolelærerne og til Skade for de andre Børn.

Valentin: Den ærede Ordfører maa vistnok have overseet, at disse hans sidste Bemærkninger aldeles ikke ramme **Endringsforslaget**;